

# Πόσο κινδυνεύει ο Αμβρακικός από τα ξενικά είδη?



Κοσμάς Ναθαναηλίδης, Καθηγητής  
Τμήμα Γεωπονίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

# Εισβολικά είδη στις Θάλασσές μας και στον Αμβρακικό

Τα εισβολικά είδη των υδρόβιων οργανισμών αναφέρονται σε είδη που εισέρχονται και εγκαθίστανται σε νέες περιοχές, εκτός της φυσικής τους κατανομής σε νέα οικοσυστήματα.

Οι εισβολικοί οργανισμοί μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στα υδάτινα οικοσυστήματα και τα είδη που ήδη υπάρχουν εκεί. Μπορεί να ανταγωνιστούν τα εγχώρια είδη για τον χώρο, την τροφή και τους πόρους, με αποτέλεσμα να προκαλούν μείωση της βιοποικιλότητας και αλλαγές στη λειτουργία του οικοσυστήματος.



# Προβλήματα για την αλιεία στον Αμβρακικό: Μείωση των παραδοσιακών ειδών και αύξηση των εισβολικών

- Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ανησυχητική τάση μείωσης ή εξαφάνισης παραδοσιακών αλιευτικών ειδών στον **Αμβρακικό κόλπο**. Τα είδη αυτά, όπως το μαγιάτικα, το γοφάρι, ο μπαλάς και οι ροφοί, είναι μεγάλα σε μέγεθος και παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικολογία του κόλπου. Η εξαφάνισή τους μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία και την βιοποικιλότητα.
- **Συγχρόνως, παρατηρείται αύξηση των εισβολικών ειδών, όπως η μεδουσα**. Τα εισβολικά είδη δεν έχουν φυσικούς εχθρούς στην περιοχή και μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα και να κατακλύσουν τα οικοσυστήματα. Η αύξηση των εισβολικών ειδών μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των παραδοσιακών αλιευτικών ειδών και σε άλλες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- **Οι αιτίες της μείωσης των παραδοσιακών αλιευτικών ειδών και της αύξησης των εισβολικών ειδών στον Αμβρακικό κόλπο είναι ποικίλες**. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η υπεραλίευση, η ρύπανση και η κλιματική αλλαγή.

# Η εισβολή εισβολικών ειδών υδροβίων οργανισμών μπορεί να είναι ένα σημάδι ότι το περιβάλλον έχει αλλάξει δραματικά. Οι αλλαγές αυτές μπορεί να οφείλονται σε διάφορους παράγοντες

Η ύπαρξη εισβολικών ειδών υδροβίων οργανισμών σε μια λιμνοθάλασσα είναι γενικά αρνητικό γεγονός.

Η εισβολή τους μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική βιοποικιλότητα, την οικολογία και την οικονομία της λιμνοθάλασσας.

Οι αρνητικές επιπτώσεις των εισβολικών ειδών υδροβίων οργανισμών περιλαμβάνουν:

- Αύξηση του ανταγωνισμού για πόρους, όπως τροφή και χώρος, με τα τοπικά είδη. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του πληθυσμού ή ακόμη και στην εξαφάνιση των τοπικών ειδών.
- Εισαγωγή νέων ασθενειών και παρασίτων που μπορεί να επηρεάσουν τα τοπικά είδη.
- Αλλαγή της δομής και της λειτουργίας του οικοσυστήματος της λιμνοθάλασσας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της βιοποικιλότητας των αλιευτικών αποθεμάτων και της παραγωγικότητας της λιμνοθάλασσας.



# Εσβολικά είδη, Αλιευτική διαχείριση, παράνομη αλιεία, ρύπανση, κλιματική αλλαγή...



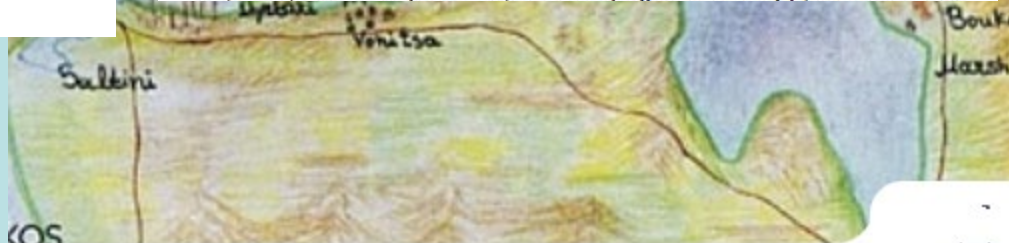
Αυτή είναι η λιμνοθάλασσα της Ελλάδας που ψαρεύουν μπλε καβούρια (φωτο) – Pronews.gr

Οι ποταμοί Άραχθος και Λούρος εκβάλλουν στον Κόλπο, με αποτέλεσμα το σχηματισμό συμπλεγμάτων δέλτα, τα οποία περιλαμβάνουν έλη γλυκού νερού με τους μεγαλύτερους καλάμιώνες στην Ελλάδα, υγρά λιβάδια, εποχιακά πλημμυρισμένες εκτάσεις, λιμνοθάλασσες, φραγμένες ράχες, ένα σημαντικό αλμυρόβαλτο, μια σημαντική αλυκή και μερικές από τις πιο εκτεταμένες παραποτάμιες δασικές εκτάσεις που έχουν απομείνει στην Ελλάδα.

## Συνεχίζεται η ρύπανση στον Αμβρακικό



Σοβαρή υποβάθμιση του περιβάλλοντος στον Αμβρακικό κόλπο παρατηρείται τελευταίο ένα μήνα εξαιτίας της λειτουργίας μονάδων που προκαλούν Χοιροστάσια, πτηνοτροφεία, τυροκομεία και ελαιοτριβεία λειτουργούν εκβολές των ποταμών Λούρου και Άραχθου στον Αμβρακικό κόλπο.



πολλοί είναι οι ασυνείδητοι που βγαίνουν στον Αμβρακικό κόλπο με βάρκες χωρίς φώτα, χωρίς άδεια από το λιμεναρχείο Πρέβεζας και ψαρεύουν σε σημεία κοντά στους καλάμιώνες ώστε να μην γίνονται αντιληπτοί από τους αλιείς.



# Στην την Μεσόγειο υπάρχουν προβλήματα από την αύξηση Εισβολικών ειδων Μεδουσας, Λαγοκεφαλου και Λεοντόψαρου

THE INTERNATIONAL CIEM JELLYWATCH PROGRAMME

www.ciem.org

## ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΑΤΕ ΠΟΛΜΕΣ ΜΕΔΟΥΣΕΣ ;

The infographic displays 15 different jellyfish species against a dark blue background. Each species is accompanied by a small illustration and its name in italics, followed by its size range in centimeters. The species shown are: Physalia (10-15 cm), Chrysaora (10-30 cm), Cassiopea (30 cm), Aurelia (10-40 cm), Phyllorhiza (30-60 cm), Pelagia (5-10 cm), Cotylorhiza (10-30 cm), Rhizostoma (20-60 cm), Carybdea (4-5 cm), Aequorea (5-10 cm), Rhopilema (20-80 cm), Drymonema (10-100 cm), Mnemiopsis (5-10 cm), Olindias (4-6 cm), and Salpa (10 cm). There is also a label 'αποικία' (colony) with a size of 1-5 m.

- Physalia* 10 - 15 cm
- Chrysaora* 10 - 30 cm
- Cassiopea* 30 cm
- Aurelia* 10 - 40 cm
- Phyllorhiza* 30 - 60 cm
- Pelagia* 5 - 10 cm
- Cotylorhiza* 10 - 30 cm
- Rhizostoma* 20 - 60 cm
- Carybdea* 4 - 5 cm
- Aequorea* 5 - 10 cm
- Rhopilema* 20 - 80 cm
- Drymonema* 10 - 100 cm
- Mnemiopsis* 5 - 10 cm
- Olindias* 4 - 6 cm
- Salpa* 10 cm
- αποικία 1 - 5 m



# **Η ρύπανση του περιβάλλοντος & τα Εισβολικά είδη στις Θάλασσες μας και στον Αμβρακικό**

**Η ρύπανση του περιβάλλοντος είναι μια σημαντική απειλή για τον αλιευτικό πλούτο και την παραγωγικότητα των οικοσυστημάτων.**

Στην περίπτωση της γλώσσας στον Αμβρακικό, η ρύπανση έχει οδηγήσει σε μείωση της ποσότητας του οξυγόνου στο νερό. Αυτό έχει δυσκολέψει την επιβίωση της γλώσσας, η οποία είναι ένα είδος που χρειάζεται πολύ οξυγόνο. Τα εισβολικά είδη, είναι πιο ανθεκτικά σε αυτές τις συνθήκες, δίνοντάς τους πλεονέκτημα.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ρύπανση δεν είναι η μόνη αιτία της επιτυχίας των εισβολικών ειδών. Ωστόσο, μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο, καθιστώντας τα εισβολικά είδη πιο ανταγωνιστικά και επιτρέποντάς τους να εξαπλωθούν και να αναπτυχθούν σε νέα περιβάλλοντα.

**Μια χαρακτηριστική περίπτωση είναι και ο Αμβρακικός κόλπος, όπου οι δραστηριότητες της γεωργίας και της κτηνοτροφίας έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον.**

# Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & τα Εισβολικά είδη στις Θάλασσες μας και στον Αμβρακικό

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να έχει αντίκτυπο στη διάδοση και την επιτυχία των εισβολικών ειδών ιχθύων σε διάφορους τρόπους:

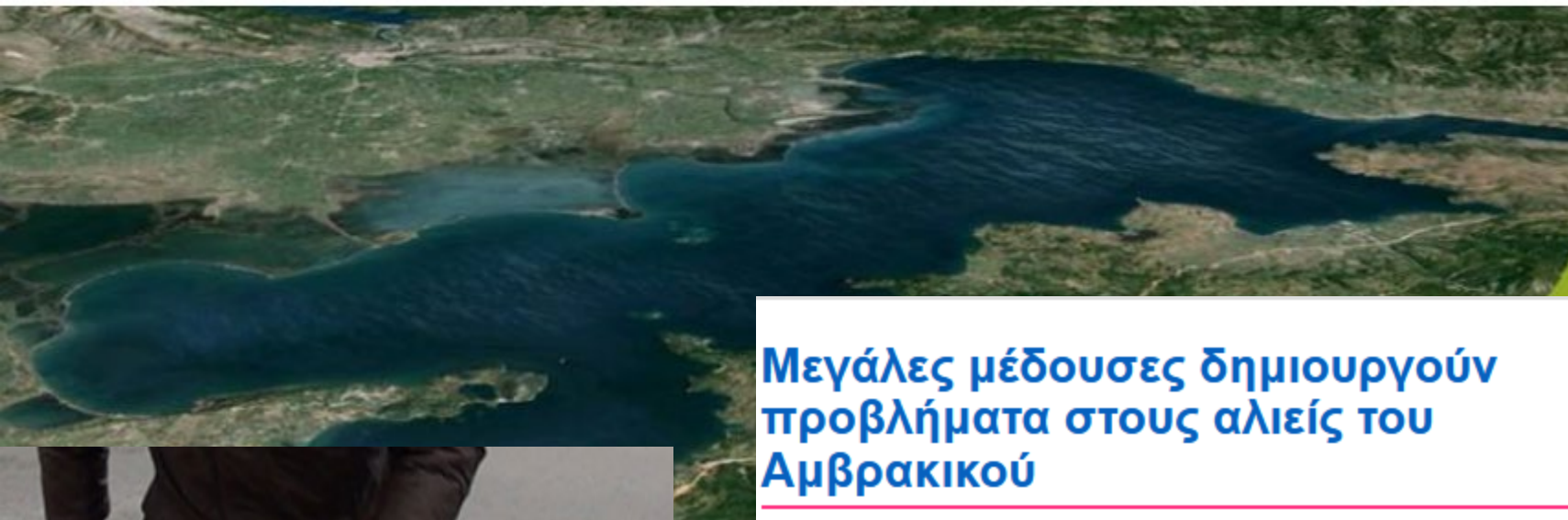
**Αύξηση θερμοκρασίας:** Η αύξηση της θερμοκρασίας των υδάτων μπορεί να δημιουργήσει πιο ευνοϊκές συνθήκες για τα εισβολικά είδη ιχθύων. Οι υψηλότερες θερμοκρασίες μπορεί να επιτρέπουν σε είδη που αρχικά δεν ήταν ικανά να επιβιώσουν σε συγκεκριμένες περιοχές, λόγω του κλιματικού τους φάσματος, να επεκτείνουν την κατανομή τους και να εισβάλλουν σε νέες περιοχές.

**Αλλαγές στην αλληλεπίδραση των ειδών:** Η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ειδών στα οικοσυστήματα των θαλασσών. Αλλαγές στη θερμοκρασία και στις κλιματικές συνθήκες μπορεί να επηρεάσουν τη δυνατότητα του ανταγωνισμού μεταξύ των ειδών, με αποτέλεσμα να δίνεται πλεονέκτημα στα εισβολικά είδη ιχθύων.

**Αλλαγές στη διαθεσιμότητα τροφής:** Οι αλλαγές στη θερμοκρασία, και τη διαθεσιμότητα θρεπτικών συστατικών στα ύδατα μπορούν να επηρεάσουν την παραγωγικότητα του φυτοπλαγκτόν – ζωοπλαγκτόν με πιθανή συνέπεια και τον ευτροφισμό. Αυτό μπορεί να έχει αντίκτυπο στην διαθεσιμότητα οξυγονου. Επιπλέον θερμοκρασιακές αλλαγές μπορεί να επηρεάσουν τη σύνθεση και την πληθυσμιακή δομή των διαφορετικών ειδών.



# Ανοξική ζώνη του Αμβρακικού κόλπου: αποτύπωση επιπτώσεων και διαχείριση



## Μεγάλες μέδουσες δημιουργούν προβλήματα στους αλιείς του Αμβρακικού

11:18 12/3/2012 - Πηγή:  
Tromaktiko

[Tweet](#)

Την εμφάνισή τους έκαναν και πάλι τα κορέλια οι **μεγάλες** μέδουσες οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν προκαλέσει μεγάλα προβλήματα στους αλιείς του **Αμβρακικού** Κόλπου.

Όπως τονίζει ο πρόεδρος των Ενεργών Πολιτών Παύλος Χαραλάμπους αυτή την στιγμή οι μέδουσες βρίσκονται σε μεγάλα βάθη ωστόσο... –με βάση την εμπειρία των προηγούμενων ετών-αυτές σύντομα θα ανέβουν σε πιο ρηχά νερά.

«Τα κορέλια καταστρέφουν τα δίκτυα των αλιέων με το μεγάλο βάρος τους» εξηγεί ο κ. Χαραλάμπους καταθέτοντας γενικότερα προβληματισμό για την μείωση του ιχθυοπληθυσμού στον Αμβρακικό.

